

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Асоціація випускників Національного
юридичного університету імені Ярослава Мудрого

*Всеукраїнська
науково-практична конференція*
***Теорія та практика
сучасної юриспруденції***

2023

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**АСОЦІАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ»
*(Випуск I)***

25 травня 2023 року

Харків – 2023

реформ, що будуть не тільки діяти зараз і вирішувати проблеми сьогодення, а й будуть значним поштовхом до прогресу країни в майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Атаманова Н. В. **Проблемні питання застосування норм права. Підприємництво, господарство і право: науково-практичний господарсько-правовий.** – 2021. – № 2 – С. 164-169 с. URL: [31.pdf \(pgp-journal.kiev.ua\)](#) (дата звернення 24.04.2023);
2. Dory Reiling, «E-justice: experiences with court IT in Europe» (2012), URL: [\(iijusticia.org\)](#) (дата звернення 24.04.2023);
3. **КОНЦЕПЦІЯ** вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів. (Схвалено Указом Президента України від 10 травня 2006 року N 361/2006) ([minjust.gov.ua](#)) (дата звернення 24.04.2023);
4. Reiling D., Contini F. (2022), «E-justice Platforms: Challenges for Judicial Governance». *International Journal for Court Administration*. URL: [E-Justice Platforms: Challenges for Judicial Governance - International Journal for Court Administration \(iacajournal.org\)](#) (дата звернення 24.04.2023);

Ковач Олена Валеріївна

*доцентка кафедри державно-правових дисциплін та
міжнародного права
Державного біотехнологічного університету*

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ПРОВЕДЕННЯ СЛУЖБОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В ОРГАНАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

В умовах складних суспільно-політичних процесів, що відбуваються в країні на сучасному етапі історичного розвитку питання реформування правоохоронної системи України стають дедалі актуальними. Від належного функціонування системи правоохоронних органів України залежить рівень прав і свобод людини та громадянина в правовій, демократичній державі. Реформаторські процеси системи правоохоронних органів України, а саме - Національної поліції України розпочалися у 2014 році і тривають дотепер. Метою зазначених перетворень в умовах євроінтеграції є відповідність Національної поліції України міжнародним стандартам європейського органу правопорядку.

Діяльність Національної поліції України спрямована на служіння суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини та громадянина, верховенстві права, протидії злочинності, забезпечення і підтримання публічного порядку та безпеки, тощо. З метою виконання функціональних завдань, законодавець, наділяє поліцейських певними владними повноваженнями задля реалізації яких правоохоронці повинні дотримуватися встановленої дисципліни. Однак, існує велика кількість непоодиноких випадків, коли поліцейські не дотримуються встановленої дисципліни, що проявляється у невиконанні або неналежному виконанні своїх функціональних обов'язків та тягне за собою велику

кількість несприятливих наслідків. Відтак, за вчинення поліцейським дисциплінарного проступку національне законодавство України передбачає покарання у виді накладання на нього дисциплінарного стягнення, які відрізняються один від одного ступенем суворості. Для того, щоб дисциплінарне стягнення відповідало ступеню тяжкості дисциплінарного проступку поліцейського та було справедливим, виникає необхідність в проведенні службового розслідування.

Загальні засади проведення службового розслідування визначаються Кодексом законів про працю України, Кодексом України про адміністративні правопорушення та деталізуються спеціальним законодавством, зокрема Законом України «Про Національну поліцію», Дисциплінарним статутом Національної поліції України та іншими підзаконними нормативно-правовими актами МВС України. Незважаючи на те, що діюче законодавство України, повністю врегульовує проведення службових розслідувань, разом із тим воно не позбавлено певних недоліків.

На загальнотеоретичному рівні серед фахівців у галузях трудового та адміністративного права виникає жвава дискусія з приводу того до предмету регулювання якої галузі права необхідно віднести проведення службових розслідувань в органах Національної поліції. Однак, незважаючи на велику кількість доктринальних підходів щодо проведення службових розслідувань існує й велика кількість практичних проблем, що потребують швидкого вирішення. Відтак, проблемні питання правового регулювання службового розслідування потребують окремого дослідження в межах порівняльно-правового аналізу з практикою інших розвинених країн Європи та світу задля запозичення позитивного досвіду та подальшої імплементації його у національну правову систему.

На сьогоднішній день, США вважається країною взірцем, щодо організації діяльності правоохоронних органів. Отже, спираючись на досвід США, виникає необхідність у створенні в структурі органів Національної поліції окремого, незалежного органу, який буде мати виключні повноваження щодо проведення службових розслідувань та робити відповідні висновки після їх закінчення. Вивчаючи досвід Великої Британії, доцільно запропонувати закріпити засадничі та процедурні принципи проведення службового розслідування у відповідному законі, що регламентує роботу Національної поліції України. На наш погляд, також слід звернути увагу на положення національного законодавства Великої Британії відповідно до якого працівнику, щодо якого проводиться службове розслідування, надається безкоштовна підтримка шляхом закріплення за ним спеціального співробітника (співробітник-друг). Такий підхід має важливе психологічне значення, оскільки в такому випадку особа, щодо якої проводиться службове розслідування відчуває себе захищеною. Так, на прикладі Республіки Казахстан під час проведення службового розслідування вважається доцільним забезпечити більш прозорий підхід до формування дисциплінарної комісії шляхом проведення відкритого голосування.

Таким чином, запропоновані підходи, щодо вдосконалення процедури проведення службового розслідування в органах Національної поліції України спрямовані на підвищення ефективності та забезпечення належного рівня захищеності прав поліцейських.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кобзар О. Ф. Міжнародний досвід забезпечення дотримання дисципліни і законності в органах правопорядку / О. Ф. Кобзар, С. Є. Ткаченко // *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. - 2020. - № 4. – С. 24-29

2. Астаф'єв А. А. До проблеми визначення поняття та особливості службового розслідування в органах Національної поліції України. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. Вип. 1. Т. 5. С. 167–173.

3. Баглаєнко С. С. Напрямки вдосконалення законодавства, яке визначає порядок проведення службових розслідувань в органах Національної поліції України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 6. С. 101-106.

Кудінов Владислав
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
факультет прокуратури, 1 курс, 18 група

ЗНАЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ТЕОРІЇ ПРАВА ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СУСПІЛЬСТВА

Протягом різних епох питання про права людини, на далі залишилося політико-правовим, але з часом набуло релігійно-етичного та філософського звучання.

У своїй боротьбі за визнання прав та свобод людини, людство пройшло важкий шлях, поступово обмежуючи всемогутність держави та розширюючи принцип рівноправності на все більшу кількість осіб і відносин між ними. Часто саме боротьба за права людини та прагнення до нових ступенів свободи виступали як каталізатори широкомасштабних змін у суспільно-політичному житті країни, сприяли переосмисленню ролі людини в її взаєминах з суспільством та державою. [1, с. 8]

Права людини – це основоположні можливості та вимоги, необхідні для існування і розвитку особи, які визнаються універсальними, невід'ємними та рівними для кожного й мають гарантуватись державою в обсязі міжнародних стандартів. [2, с. 456]

Вони притаманні всім людям, незалежно від раси, статі, національності, етнічного походження, мови, релігії чи будь-якого іншого стану. Права людини включають право на життя та свободу, свободу від рабства та тортур, свободу переконань та їх вираження, право на працю та освіту та багато інших. Кожна людина має ці права без дискримінації. [3, с. 113]

Права людини мають важливе значення в теорії права, оскільки вони визнаються як невід'ємна частина правової системи та гарантуються державою. Це означає, що права людини визнаються як важливий елемент законодавства та судової практики, а також повинні бути дотримувані державними органами, включаючи правоохоронні та інші відомства.

Права людини відіграють ключову роль у формуванні суспільства, оскільки вони сприяють забезпеченню гуманітарного та соціального прогресу, створенню рівних умов для всіх громадян, зменшенню соціальної нерівності та бідності, а також забезпеченню стабільності та миру.

Одним із найважливіших аспектів ролі прав людини в формуванні суспільства є захист від дискримінації та примусу. Закріплення прав на свободу, рівність перед законом та недоторканність особистої гідності допомагають створити суспільство, в якому кожна людина має можливість реалізувати свій потенціал та жити без страху перед дискримінацією за будь-яких ознак.